

Till
SKLs utbildningsberedning
Landets regioner

För kännedom:
Folkbildningsrådet
Utbildningsdepartementet

Stockholm
2019-10-04

Med anledning av den utredning och det förslag gällande mobilitetsstöd som konsultföretaget Strategirådet tagit fram på uppdrag av region Skåne, Västra Götalandsregionen samt region Stockholm 2019, vill folkhögskolornas intresseorganisationer, RIO, Fhf och OFI dels hänvisa till den översyn som genomfördes av SKL 2016, dels ge förslag på hur systemet med mobilitetsersättning administrativt kan förenklas och göras förutsägbart.

Folkhögskolornas intresseorganisationer var under SKLs översynsarbete 2016 delaktiga i ett referensarbete tillsammans med Folkbildningsrådet och företrädare från regioner. Vår utgångspunkt var och är att de förändringar som görs skall präglas av en helhetssyn på folkhögskolorna. Lösningar som passar några regioner kan rasera förutsättningarna för helheten, och enskilda skolor kommer i kläm eller tvingas gallra bland studenter beroende på varifrån de kommer. Vi menar därför att SKL fortsatt har en roll för mobilitetsersättningen och att särlösningar skall undvikas.

Rörlighet

Översynen 2016 pekade på att de är angeläget att värna om de folkhögskolestuderandes fria rörlighet i landet genom det breda kurs- och utbildningsutbud som finns. Folkhögskolornas kärnverksamhet har succesivt utvecklats över tid, i relation till samhällets behov och samtidsutmaningar. Idag är folkhögskolorna en viktig resurs för den regionala utvecklingen där folkhögskolorna erbjuder utbildning kopplade till kreativa näringar och utbildningar inom "nyckelyrken". Folkhögskolorna är i egenskap av den stora arbetsplats och institution som skolorna utgör av stor betydelse för regionen och närområdet, kanske i synnerhet för gles- och landsbygden och dess utveckling.

Tillgängligheten

Översynen fokuserade på det faktum att folkhögskolornas utbildningsverksamhet är kostnadsfri för deltagaren och att folkhögskolors kurser är nationellt rekryterande och ger tillträde runt om i landet. Interkommunal ersättning/mobilitetsersättning har varit ett sätt att stödja denna rörlighet för de

studerande och stimulera skolorna att i sin kursverksamhet kunna anta studenter utanför den egna regionen.

Finansiering av folkhögskoleverksamheten idag

Folkhögskolorna finansieras idag genom statsbidrag och regionbidrag. Att folkhögskolornas verksamhet gemensamt finansieras av stat och region är något som SKL ställt sig bakom.

Regionernas bidrag till folkhögskoleverksamheten kan delas upp i:

- Huvudmannabidrag till de egna folkhögskolorna
- Regionbidrag till både de egna folkhögskolorna och rörelsefolkhögskolorna, ofta baserat på procent av deltagarveckans värde
- Mobilitetsersättningar till samtliga folkhögskolor för deltagare som väljer att studera på folkhögskolor utanför den egna regionen.

Nackdelar med nuvarande system

I SKLs översyn från 2016 lyftes de nackdelar som förekommer i nuvarande system främst avseende hög administrativ belastning och brist på förutsägbarhet. Man tog även upp skillnaden mellan obligatorisk, lagstyrd samt frivillig verksamhet och konstaterade att de system som finns för ersättning mellan kommuner, eller mellan regioner inom andra områden inte är administrativt enklare. Vidare går inte ersättningen till folkhögskolorna mellan regionerna, utan direkt från regionen till respektive skola.

Slutsats

Resultatet från översynen var att det inte är motiverat att föreslå ett helt nytt system men att vissa administrativt tunga delar i modellen behöver ses över för att underlätta.

Förslag på ny administrativ hantering

För att underlätta administrationen av mobilitetsersättningen, skapa förutsägbarhet och möjlighet till uppföljning, föreslår vi som intresseorganisationer följande modell:

Låt befintliga dataregister i Schoolsoft utgöra underlag för mobilitetsersättningen

Schoolsoft är idag ett befintligt skoladministrativt system som bland annat används för inrapportering av folkhögskolornas verksamhet till Folkbildningsrådet. I programmet skapas underlag som idag används både av FBR i samband med fördelning av statsanslaget och CSN samt SCB. Sådan dataregistrering kan tillsammans med den befintliga kopplingen till SPAR (Statens personadressregister) utgöra underlag för mobilitetsersättningen.

Genom att låta befintliga dataregister i Schoolsoft utgöra underlag för mobilitetsersättningen skapas per automatik korrekt information om studerande underlag för mobilitetsersättningen.

Låt Folkbildningsrådet hantera utbetalning

Det bör också prövas att Folkbildningsrådet får i uppdrag att hantera utbetalning av mobilitetsersättningen. En sådan hantering skulle öka säkerheten och tillförlitligheten på uppgifterna samt medföra en administrativ lättnad för såväl regioner och folkhögskolor. Ytterligare argument för att Folkbildningsrådet har det samlade uppdraget är det också bidrar till en stärkt möjlighet att följa upp systemet vilket och därmed kunna ställa prognoser.

En sammanhållen modell för mobilitetsersättningen väcker också frågan om möjlighet att uppdra till Folkbildningsrådet att även administrera de inomregionala bidragen till folkhögskolorna.

Förutsägbarhet

En viktig aspekt är att skapa förutsägbarhet i hanteringen, något som främjar både regioner och enskilda folkhögskolor i sina respektive budgetarbeten. Därför bör föregående års verksamhetsutfall utgöra grund för det aktuella årets mobilitetsersättning och inomregionala stöd.

Vi föreslår att SKL skyndsamt utreder möjligheterna för att genomföra ovanstående förslag.

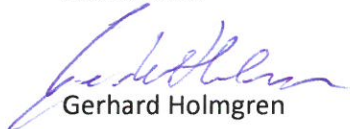
Stefan Attefall
Ordförande

Peter Högberg
Ordförande

Thomas Nilsson
Ordförande

Gerhard Holmgren
Generalsekreterare

Rörelsefolkhögskolornas
intresseorganisation

Folkhögskoleföreningen
inom SKL

Offentligägda folkhögskolors
intresseorganisation